

Türkiye’de ve Dünyada İklim Haberciliği: Literatüre Genel Bir Bakış

Climate Journalism in Türkiye and Beyond: A Literature Review

İbrahim Özgür Gürleyen^a

^aYüksek Lisans Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Kırklareli, Türkiye. E-posta: ibrahimozgurgurleyen@klu.edu.tr

ÖZ Mevcut çalışma çevre haberciliğinden iklim haberciliğine uzanan dönüşümü tarihsel ve kavramsal bir çerçevede ele almakta ve uluslararası literatür ile Türkiye’deki çalışmaların temel yönelimlerini değerlendirmektedir. Literatürdeki çalışmalar iklim haberciliğinin yalnızca çevresel tahribatları görünür kılan bir gazetecilik pratiğinin ötesine geçtiğini göstermektedir. Bu alan bilimsel bilgiyi kamusal dile aktaran, resmi iklim politikalarını takip eden, siyasal ve ekonomik sorumlulukları sorgulayan, çözüm yollarını ve iklim adaletini gündeme taşıyan özgün bir uzmanlık alanına dönüşmektedir. Türkiye’deki iklim haberciliği literatürü ağırlıklı olarak medya içeriklerinin söylem ve çerçeve analizlerine dayanmaktadır. Ana akım medyada insan kaynaklı iklim değişikliği konusunda bağlam eksikliği, sınırlı uzmanlaşma ve felaket odaklı yüzeysel habercilik gibi sorunlar ön plana çıkmaktadır. Bağımsız ve niş iklim medyası ise yaşadığı finansal sorunlara rağmen bilim iletişimi ve çözüm haberciliği konusunda daha umut vaat eden bir konumdadır. Literatürde haber üreticileri ile yapılacak alan araştırmalarına, dijital platformlardaki görsel ve yazılı haber üretim pratiklerini inceleyen çalışmalara ve karşılaştırmalı ülke vaka analizlerine daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler

iklim haberciliği • iklim iletişimi • çözüm gazeteciliği • iklim değişikliği • literatür taraması

ABSTRACT

This study examines the transformation from environmental journalism to climate journalism within a historical and conceptual framework and evaluates the main orientations of both the international literature and studies conducted in Türkiye. Research in the field demonstrates that climate journalism has moved beyond a journalistic practice that merely renders environmental destruction visible. It is evolving into a distinct area of expertise that translates scientific knowledge into public discourse, monitors official climate policies, scrutinizes political and economic responsibilities, and brings solutions and climate justice to the fore. The climate journalism literature in Türkiye relies predominantly on discourse and framing analyses of media content. In mainstream media, key problems include lack of contextualization regarding anthropogenic climate change, limited specialization, and superficial disaster-driven reporting. Independent and niche climate media outlets, despite financial difficulties, occupy a more promising position in terms of science communication and solutions-oriented journalism. The literature points to a need for field research with news producers, studies on visual and written news production practices on digital platforms, and comparative cross-country case analyses.

Keywords

climate journalism • climate communication • solution journalism • climate change • literature review

EXTENDED ABSTRACT

This study examines the emergence and development of climate journalism as a distinct field of specialization and evaluates the main tendencies in international and Turkish scholarship. Climate journalism is a journalistic practice that goes beyond reporting environmental damage and extreme weather events. Climate journalism translates scientific knowledge into accessible public language, monitors climate policies, questions political and economic responsibilities, and brings possible solutions and the concept of climate justice into public debate. Due to how climate change intersects with energy, agriculture, public health, urbanization, migration, inequality, and international relations, this field requires a multidisciplinary form of continuous reporting rather than occasional coverage during disasters.

The article first traces how nature writing and environmental journalism historically transformed into climate journalism, with the environmental effects of industrialization, the rise of ecological awareness, and the growing visibility of pollution and environmental risks gradually politicizing the relationship between society and nature. Rachel Carson's *Silent Spring* and James Hansen's testimony before the United States Senate are discussed as symbolic turning points in this process. While Carson contributed to the public recognition of environmental risks, Hansen helped frame global warming as an urgent political issue grounded in science. The article also highlights the increasing criticism of the false balance in climate reporting. Giving climate denialist claims the same weight as scientific findings have been able to create a misleading impression of uncertainty and weaken public support for climate action.

The international literature shows climate journalism to have increasingly become associated with scientific accuracy, specialization, solutions-oriented reporting, public engagement, and accountability. At the same time, structural problems within mainstream media continue to restrict its development. Commercial pressures, declining investment in specialist reporting, dependence on advertising, and the prioritization of sensational news values often lead to climate issues being covered through dramatic disaster narratives. These practices may obscure the structural causes of climate change and limit discussion of mitigation and adaptation policies. Digitalization has created

new opportunities through data visualization, interactive storytelling, multimedia formats, and niche climate platforms. However, social media, algorithmic distribution, artificial intelligence, and the spread of climate misinformation have also introduced new challenges.

Research on climate journalism in Türkiye largely reflects these international debates and also reveals the influence of the country's polarized media environment. Existing studies predominantly rely on content, discourse, and framing analyses of written and online news. They commonly examine droughts, forest fires, floods, climate summits, and energy debates with findings indicating the mainstream media to often fail to connect environmental disasters with anthropogenic climate change, to provide limited scientific context, and to devote insufficient attention to political responsibility and possible solutions. In contrast, independent and niche media outlets are more likely to use expert sources, emphasize climate justice, and discuss solutions. Recent field studies also show a limited number of independent journalists, niche platforms, and fact-checking organizations to have assumed important roles in climate communication despite financial precarity and political pressures.

The review identifies several gaps in the existing literature. More research is needed on the institutional, economic, and political conditions under which climate news is produced. Interviews with journalists, editors, fact-checkers, scientists, and civil society actors can provide a deeper understanding of newsroom decisions and the barriers to specialization. Future studies should also examine written and visual climate content on digital platforms, the circulation of misinformation, the role of algorithms and artificial intelligence, and the use of disaster imagery. Comparative country studies are needed to clarify how media ownership, political polarization, freedom of the press, and different media systems shape climate journalism. From a practical perspective, news organizations should treat climate reporting as a permanent area of expertise, establish specialist desks, support training in climate science and data journalism, and strengthen collaborations among journalists, researchers, and local communities.

Giriş

İklim değişikliği günümüzün en yakıcı küresel sorunlarından biridir. Bilimsel gelişmeler, iklim politikaları ve bu anlamdaki uluslararası iş birliği faaliyetleri ile birlikte konunun kamuoyuna tüm boyutlarıyla ve doğru biçimde aktarılması da önem arz etmektedir. İşte bu noktada devreye iletişim bilimi ve gazetecilik pratikleri girmektedir. Medya, toplumsal algının şekillenmesi, farkındalık yaratılması ve iklim dahil olmak üzere çoğu konuda kamusal bir tartışma ortamı yaratılması hususlarında çeşitli roller üstlenmektedir (Keneş, 2024). Gazeteciler yaptıkları haberlerle politika yapıcılar üzerinde etkili olma ve kamu lehine bir denetim mekanizması oluşturma potansiyeline sahiptir. İklim değişikliği konusu da tüm dünyanın geleceğini ilgilendirdiğinden medya kuruluşlarının gündemine girmekte ve bu alanda yeni gazetecilik girişimleri oluşmaya başlamaktadır.

İklim değişikliğinin bilimsel temellerini, etkilerini, sorumluluk sahiplerini ve olası çözüm yollarını araştırarak kamuoyuna aktarmayı odağına alan iklim haberciliği yeni bir gazetecilik alt dalı olarak 21. yüzyılda ortaya çıkmıştır. İklim değişikliğinin çevresel ve toplumsal etkilerinin daha sarsıcı biçimde gözlemlenmeye başlamasıyla birlikte bu alanda bilim insanları ve vatandaşlar arasında doğru bilginin aktarımı bağlamında köprü oluşturacak araçlara ihtiyaç doğmuştur. İşte bu çerçevede ön plana çıkan iklim haberciliği, doğa felaketlerinin haberleştirilmesinin ötesine geçerek, çeşitli aşırı doğa olaylarıyla insan kaynaklı iklim değişikliğinin ilişkisinin kurulması, bu alandaki politika kararlarının izlenmesi ve olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik yenilikçi çözüm yollarının kamuoyu gündemine taşınması gibi çok çeşitli roller üstlenmiştir.

İklim haberciliğinin kendisi gibi bu alandaki akademik çalışmalar da yeni bir uğraş olarak ortaya çıkmakta ve özellikle 2020’li yıllarda yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede hem uluslararası hem de Türkiye’deki iklim haberciliği literatürünün gelişimini incelemek mevcut trendleri belirlemek ve öneriler sunmak açısından değerlidir. Mevcut çalışmanın temel amacı, çevre haberciliğinden iklim haberciliğine giden süreci açıklayarak, iklim haberciliğinin temel farklılıklarını ve özelliklerini ortaya koymak, bu anlamda dünyada ve Türkiye’deki mevcut literatürü özetlemektir. Böylece iklim haberciliği literatürü temel eğilimleri ile birlikte ortaya koyulduktan sonra gelecek çalışmalar için literatürdeki temel boşlukların belirlenmesi hedeflenmiştir.

Çevre Haberciliğinin Dönüşümü

İklim haberciliğinin kökenleri özellikle 18. yüzyılla birlikte gelişen doğa yazarlığına ve modern dönemin çevre haberciliğine dayanmaktadır. Sanayi Devriminin olumsuz anlamdaki çevresel etkilerinin görünür hale gelmeye başladığı 20. yüzyılla birlikte çevre haberciliği ivme kazanmıştır. Doğanın insan kaynaklı olarak zarara uğraması ve risk altında kalması

çevre tahribatlarına yer veren bir habercilik alanını da ortaya çıkarmıştır (Mocatta, 2015). Bu anlamda “el değmemiş” olarak idealize ve romantize edilmiş doğanın incelenmesinden, sanayi ve fabrikaların yaratılan kirlilik bağlamında aktörü olduğu, içinde çatışma ve mücadele de barındıran, politize olmuş “çevre” kavramına geçilmiştir. Artık doğa insan eylemleri ve sanayileşmenin sonuçları ile birbirine geçen politize olmuş yeni bir düzlemde kavranmaya başlanmıştır (Corbett, 2012). Soğuk Savaş dönemindeki nükleer savaş tehdidi de dünyanın ekolojik ve politik olarak kırılganlığını gözler önüne sermiş, dünyanın ve doğanın korunması ana fikirli bir entelektüel zemini desteklemiştir.

Sanayi Devrimi’nin yarattığı doğa tahribatı ve hava kirliliğinin 19. ve 20. yüzyıllardaki görünürlüğü çevre haberciliğinin de istikametini belirlemiştir. Bu anlamda çevre haberciliği çevreye verilen zararların ve sanayinin yarattığı kirliliğin haberleştirilmesi, çevrenin korunması için duyarlılık oluşturulması ve kentleri de içine alacak şekilde ortaya çıkan çevre sorunlarının ideolojik ve bilimsel temellerinin sorgulanması bağlamında şekillenmiştir. Batı merkezli sanayileşme sürecinin yarattığı doğa tahribatı kapitalizm eleştirisinin boyutlarından biri olarak belirginleşmeye başlamıştır. Böylece özellikle 1960’lı yıllarla birlikte çevre gazeteciliği temel ilgi alanlarıyla birlikte ortaya çıkmıştır (Hansen, 2020).

Öte yandan Rachel Carson’ın Silent Spring adlı 1962 tarihli çevre bilimi eseri modern çevre bilincinin gelişiminde ve çevresel sorunların kamusal bir mesele olarak haberleştirilmesinde önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilmektedir. Bu eserle birlikte odak çevrenin korunması anlayışından kirlilik ve risk altındaki insan temalarına kaymaya başlamıştır (Neuzil, 2020). Carson, pestisit kullanımının yol açtığı ekolojik tahribatı yalnızca teknik ya da bilimsel bir sorun olarak değil, insan sağlığını, gündelik yaşamı, tarımsal üretimi ve kamusal denetimi ilgilendiren daha geniş bir toplumsal risk alanı içinde tartışmıştır. Bu yönüyle Silent Spring, çevresel risklerin bilimsel bilgi ile endüstriyel faaliyetler, kamu sağlığı ve siyasal sorumluluk arasındaki ilişkiler üzerinden haberleştirilebileceğini gösteren erken ve etkili örneklerden biri olmuştur (Joseph, 2024).

Çevre haberciliğinden iklim haberciliğine geçişte en sık referans verilen kırılma noktalarından biri de James E. Hansen’in 1988 yılında ABD Senatosu’nda verdiği ifadedir. Hansen bu konuşmasında küresel sıcaklık artışının rastlantısal ve doğal bir iklim dalgalanması olarak açıklanamayacak ölçüde belirginleştiğini ve gözlenen ısınma ile insan faaliyetleri sonucu artan sera gazları arasında yüksek güven düzeyinde nedensel bir ilişki kurulabileceğini savunmuştur. Ayrıca küresel ısınmanın tesadüfi bir değişkenlikten ibaret olmadığını %99 güven düzeyiyle ifade edilebileceğini, sera etkisi ile sıcaklık artışı arasında artık “neden-sonuç” ilişkisi kurulabildiğini ifade etmiştir (Besel, 2013). Özellikle sera etkisinin tespit edildiği ve halihazırda iklimimizi değiştirdiği yönündeki ifadesi, iklim değişikliğinin güncel, bilimsel olarak temellendirilmiş ve kamusal müdahale gerektiren bir mesele olarak çerçevelenmesine katkı sunmuştur.

Bu tanıklık, 1988 yazındaki sıcak hava dalgaları ve kuraklık bağlamında ana akım medyada geniş yankı bulmuştur. Philip Shabecoff'un The New York Times'teki haberiyle küresel ısınma kamuoyuna güçlü bir uyarı ve aciliyet meselesi olarak işlenmiştir (Shabecoff, 1988; Mocatta, 2015). Bu nedenle Hansen'in açıklamaları yalnızca iklim bilimi açısından değil, çevre haberlerinin daha süreklilik arz eden, bilimsel kanıta dayalı ve politik sonuçları olan bir "iklim haberciliği" alanına dönüşmesi bakımından da sembolik bir dönüm noktası olarak değerlendirilebilir. Özetle, iklim değişikliğinin 1980'lerden itibaren giderek daha fazla kamusal ve siyasal gündeme taşınmasıyla birlikte bu alanın içinden daha özgül bir uzmanlaşma biçimi olarak iklim haberciliği ortaya çıkmıştır (Schäfer ve Painter, 2021). Başlangıçta çoğunlukla çevre veya bilim servislerinde uzman gazeteciler tarafından ele alınan iklim değişikliği, zamanla ekonomik maliyetler, enerji politikaları, uluslararası müzakereler, toplumsal eşitsizlikler, afetler, uyum ve azaltım politikaları gibi çok boyutlu meselelerle ilişkilendirilmeye başlanmıştır.

İklim haberciliğinin gelişiminde dikkat çeken gelişmelerden biri de iklim inkârcılığına yönelik "yanlış denge" anlayışının giderek daha açık biçimde sorgulanmasıdır. Bu gelişen farkındalığın sembolik örneklerinden biri, 26 Ağustos 2018 tarihinde The Guardian'da yayımlanan ve çok sayıda akademisyen, siyasetçi ve çevre savunucusu tarafından imzalanan ortak mektuptur. Mektupta, insan kaynaklı iklim değişikliğinin gerçek olup olmadığının artık tartışmaya açık bir konu olmadığı vurgulanmıştır. Bilimsel uzlaşi ile bu uzlaşiyı zayıflatmayı amaçlayan inkârcı görüşlere eşit ağırlık verilmesinin yanıltıcı bir eşdeğerlik yarattığı belirtilmiştir (Porritt, 2018). Bu yaklaşım, iklim haberciliğinde mekanik bir "iki tarafa da söz verme" pratiğinden uzaklaşılarak bilimsel bulguları esas alan, iklim krizinin nedenlerine, sonuçlarına ve çözüm yollarına odaklanan daha sorumlu bir gazetecilik anlayışına geçişi temsil etmektedir. The Guardian'ın iklim konusunda bilim insanları dahil olmak üzere çeşitli paydaşlara yer açarak kamuoyu oluşturmada iklim haberciliğinin misyonu açısından önemli bir örnek olmuştur.

Medyanın dijitalleşme süreci de basın kuruluşlarına iklim değişikliği gibi karmaşık, bilimsel ve veri yoğun bir konuyu daha kapsamlı ve yenilikçi biçimlerde ele alma olanağı sağlamıştır. Bu dönüşümün öne çıkan örnekleri arasında BBC ve The Guardian yer almaktadır. Her iki kuruluş da 2000'li yıllardan itibaren çevrim içi habercilikte hiperlinkler, kullanıcı yorumları, bloglar, video içerikleri, etkileşimli grafikler ve veri görselleştirme araçları gibi dijital olanaklardan yararlanarak çevre ve iklim haberlerini daha erişilebilir ve çok katmanlı hale getirmiştir (Robbins, 2024). Özellikle The Guardian veri gazeteciliği ve multimedya anlatımı ile iklim haberciliğini dijital stratejisinin ayırt edici unsurlarından biri olarak konumlandırmıştır. Dijitalleşme süreci yalnızca büyük medya kuruluşlarının üretim pratiklerini dönüştürmekle kalmamış, ana akım medyada çevre ve bilim gazeteciliğine ayrılan kaynakların daraldığı bir dönemde iklim odaklı niş yayınların güç kazanma-

sına da zemin hazırlamıştır. Özellikle 2006-2014 yılları arasında kurulan Climate Home News, DeSmog UK, Carbon Brief, Climate Wire, Climate Central ve Inside Climate News gibi platformlar iklim değişikliğini sürekli ve uzmanlaşmış bir haber alanı olarak ele alırken farklı iş modelleri ve editoryal yaklaşımlarıyla gazeteciliğin geleneksel sınırlarını da yeniden şekillendirmişlerdir (Hayes ve O'Neill, 2025).

İklim Haberciliği ve Özellikleri

Schäfer ve Painter'ın (2021) akademik literatürde genel olarak kabul gören tanımına göre iklim haberciliği, gazeteciliğin iklim değişikliğinin nedenleri, karakteristik özellikleri ve etkileri ile adaptasyon ve mücadele stratejileri ile ilgilenen bir alt daldır. Temel olarak Sanayi Devriminden sonra fosil yakıtların yakılması nedeniyle ortaya çıkan insan kaynaklı iklim değişikliğinin nedenleri, sonuçları ve çözümlerini merkeze alır. Söz konusu insan eylemleri sonucu doğada ve atmosferde yaşanan dönüşümü raporlamakla kalmayıp bunun toplumsal yaşam üzerindeki etkilerinin tartışmaya açar. Bu anlamda iklim haberciliğinin bilimsel tarafının yanında toplumsal ve ideolojik sorgulamalara dayanan bir yönü de bulunmaktadır. Çünkü iklimle ilgili konular doğrudan devlet politikaları, yasal düzenlemeler ve ideolojik tercihlerle ilintili olmaktadır. Bu anlamda iklim haberciliği salt objektif gazeteciliğin bir adım ötesine geçerek doğa için savunuculuk (advocacy) niteliği de taşıyabilmektedir. (Mocatta, 2015). Ancak güncel bazı araştırmalar, Waisbord'un (2009) "savunucu gazetecilik" modelinin Batı demokrasileri dışında yeterince işlev görmediğini, ana-akım medyanın iklim adaleti meselelerine yeterince önem vermediğini ve çevreye zarar veren enerji politikalarını bile destekleyebildiğini göstermektedir (Kamboh ve Ittefaq, 2023). Ayrıca konu iklim haberciliği de olsa savunuculuğun çevre aktivistlerinin sorgusuz sualsiz desteklenmesine kadar varmaması, gazetecilikte eleştirel mesafenin her daim korunması kritiktir (Brüggemann ve ark., 2022).

Günümüz iklim haberciliğini çevre haberciliğinden ayıran temel noktalardan biri de çözüm odaklılıktır. Toplumun iklim habercisinden beklentilerini analiz eden Willig ve arkadaşları (2022), insanların daha çok kendilerine gündelik hayattaki çözüm yolları ile ilgili rehberlik edecek bir tarza ihtiyaç duyduklarını, veriye dayanmayan politik fikirlerden çok uzman görüşlerini tercih ettiklerini göstermiştir. Çevre haberciliği genel olarak doğa tahribatlarının ifşasına dayanırken iklim haberciliği küresel ısınmanın olası sonuçlarını azaltmak ya da yok etmek için geliştirilen bilimsel çözümleri ve bunların halka aktarılması misyonunu da kendi konusu haline getirmektedir. Yalnızca yıkıcı sonuçlara ve felaket ihtimallerine odaklanan haber söylemleri kişilerde çaresizlik ve etkisizlik duygusunu güçlendirebilir. Oysa iklim krizine karşı geliştirilen çözümler, alternatif enerji kaynakları tartışmaları, toplumsal hak arayışları ve politika alternatiflerini gündeme getiren gazetecilik yaklaşımları, kamusal farkındalığı artırmanın yanı sıra kolektif eylemi teşvik etme po-

tansiyeli de taşır (Thier ve Lin, 2022). Bu durumda iklim gazetecisi yalnızca çevresel ya da bilimsel meseleleri aktaran bir muhabir konumundan çıkmakta, ekonomi, enerji, çevre hukuku, uluslararası ilişkiler ve toplumsal hareketler gibi farklı alanlar arasında bağlantı kurabilen uzman bir gazeteci profiline bürünebilmektedir.

İklim haberciliği bilimsel bilgiyi kamusal dile tercüme eden, iklim politikalarını takip edip değerlendiren, sorumluluk ilişkilerini görünür kılan ve toplumsal/ekolojik dönüşüm tartışmalarını haberleştiren ayrı bir uzmanlık alanıdır (Boykoff ve Boykoff, 2004; Robbins, 2024). İklim habercilerinden karmaşık bilimsel veriler ile IPCC (The Intergovernmental Panel on Climate Change) örneğinde olduğu gibi çeşitli uluslararası raporları kamuoyunun anlayabileceği sade bir dile tercüme etmesi, bunu yaparken de bilimsel doğruluğu ve teknik derinliği koruması beklenmektedir (Mocatta, 2015). Bu nedenlerle iklim haberciliği genelde özel eğitim programlarına katılım ile gelişen niş bir uzmanlık gerektirmektedir. Günümüz ticari ana-akım medyasında uzmanlaşmanın yerini daha standart bir tık haberciliğine bırakması iklim haberciliğini olumsuz etkilemekte ve alanın gelişimine ket vurmaktadır.

İklim haberciliğinin giderek daha fazla önem kazanan boyutlarından biri de iklim adaleti perspektifidir. İklim krizinin etkileri toplumun bütün kesimleri tarafından eşit biçimde deneyimlenmemektedir. Düşük gelirli gruplar, kırsal bölgelerde yaşayanlar, tarım işçileri, kadınlar, çocuklar ve göçmenler krizden daha yoğun biçimde etkilenebilmektedir. İklim haberciliği sıcaklık artışı, emisyon oranları ya da enerji dönüşümü gibi teknik başlıkları aktarmanın yanı sıra iklim krizinin toplumsal eşitsizliklerle ilişkisi konusuna daha fazla ağırlık vermelidir (Appelgren ve Jönsson, 2021; Schäfer ve Painter, 2021). Böylece iklim değişikliğinin insanların gündelik yaşamlarıyla kurduğu bağ görünür kılınabilir. Ayrıca bilimsel veriler güçlü hikâye anlatımıyla birleştirilerek meselenin toplumsal boyutları daha anlaşılır ve etkili biçimde aktarılabilir.

Uluslararası İklim Haberciliği Literatürü

Dünyada çoğu insan iklim değişikliği ile ilgili haberlere medya aracılığıyla erişim sağladığından medyanın haber dili ve kullandığı çerçevelerle bu konudaki algıyı şekillendirmede büyük bir rol oynamaktadır (Newman ve ark., 2023). Yapılan çalışmalar iklim ve çevreyle ilgili bilgi ve olayları araştıran, derleyen ve analiz eden gazetecilerin, bu acil konuya ilişkin kamusal anlayışın gelişmesinde kritik bir rol oynadıklarını göstermektedir (Fahy ve Nisbet, 2011; Mocatta ve ark., 2024). İklim konusundaki iletişim ve özellikle gazeteciliğin bilimsel bilginin sade biçimde aktarılmasından ibaret görülemeyeceği, toplumsal farkındalık yaratma, sorumluluk sahiplerini ortaya çıkarma ve gezegenin korunması maksatlı toplumsal değişimi teşvik etme gibi işlevlerinin de olması gerektiği literatürde vurgulanmaktadır (Nisbet, 2009).

İklim iletişimi ve iklim haberciliği araştırmaları uzun süre üç ayrı eksenle ilerlemiştir. Bunlar haber ve söylemlerin üretimi, medya içeriklerinin dolaşımı ve bu içeriklerin kamuoyu üzerindeki etkileri olarak özetlenebilir. Ancak sosyal medyanın yaygın hale gelmesi, kullanıcıların içerik üretici haline gelmeleri, algoritmik içerik dağıtımı, yapay zekâ teknolojileri ve artan iklim dezenformasyonu ayrımları yeniden düşünmeyi gerekli kılmaktadır. Bu anlamda yalnızca geleneksel basına veya Batılı ülkelere odaklanan çalışmaların ötesine geçilmesi elzem hale gelmiştir. Dijital platformları, iklim dezenformasyonu gibi tehditleri, farklı kültürel bağlamları, artan otoriter eğilimlerin iklim haberciliği üzerindeki etkilerini ve Küresel Güney deneyimlerini ele alan disiplinler arası araştırmalara daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır (Wetts ve ark., 2025). İklim haberciliği ve iklim iletişimi literatürü ile ilgili olarak getirilen en büyük eleştirilerden biri çalışmaların çoğunun Küresel Kuzey merkezli olması ve iklim değişikliği en çok bu coğrafyayı etkilemesine rağmen, Küresel Güneyin bu anlamda yeterince temsil edilmediğidir (Ejaz ve Najam, 2023; Guenther ve ark., 2024).

Yeles Karaman'ın (2026) iklim haberciliği kapsamındaki uluslararası literatür çalışmasında 1990-2025 yılları arasında iklim haberciliği araştırmalarının gelişimi bibliyometrik yöntemlerle incelenerek, alandaki yaygın eğilimler ve temel temalar ortaya konulmuştur. Bulgular alanın erken dönemlerde risk ve belirsizlik odaklı çalışmalarla şekillendiğini, son yıllarda ise bilim iletişimi, kamusal katılım, uyum stratejileri ve medya çerçevelmelerine odaklanan daha geniş bir araştırma gündemine doğru evrildiğini göstermektedir. Guenther ve arkadaşlarının (2024) çalışması da medya çerçevelerinin analiz edildiği bilimsel çalışmaların iklim iletişimi ve haberciliği literatüründe baskın olduğuna işaret etmektedir. Bu çalışmalarda genel olarak “iklim değişikliğinin zararlı etkileri” çerçevesi ön plana çıkmaktadır. Ancak gazeteciler tarafından bu çerçevelerin hangi bağlam, ortam ve şartlarda üretildiğini sorgulayan çalışmalar ise oldukça sınırlı sayıdadır (Guenther ve ark., 2024).

Uluslararası literatürde öne çıkan bir diğer temel tartışma gazetecilik normlarıyla ilgilidir. Boykoff ve Boykoff (2004) ABD basını üzerine yaptıkları araştırmalarında objektif olarak “meselenin her iki tarafına da eşit söz hakkı verme” düsturunun iklim değişikliği alanında bilim dışı iddialarla ortaya çıkan iklim inkarcılarına söylemsel güç kazandırdığını ifade etmişlerdir. Haberciler nesnellik ve tarafsızlık adına iklim bilimcilerinin karşısında iklim inkarcılarına ya da şüphecilerine benzer düzeyde alan açtıklarında, üzerinde %99'a varan büyük bir bilimsel uzlaşma olan insan kaynaklı iklim değişikliği gibi bir konu kamuoyunda olduğundan daha tartışmalı bir hususmuş gibi algılanabilmektedir. Bu durum iklim politikalarının ertelenmesine ve kamuoyunda belirsizlik algısının güçlenmesine neden olma tehlikesini de beraberinde getirmektedir (Boykoff ve Boykoff, 2004). Yine bu “sahte denge” konusuna dikkat çeken bir diğer araştırmada ise gazetecilerin bu anlayışı geride bırakmaya başladıkları, iklim inkarcılarına yer verseler bile bunu eleştirel bir tonda da yapabildikleri ortaya koyulmuştur (Brüggemann ve Engesser, 2017). Sonuç olarak insan kaynaklı

iklim değışikliğı konusunda şüpheci, inkârcı ya da komplocu söylemleri medyada yayan kişilere eleştirel bir mesafe bırakmadan yer verilmesi iklim konusundaki farkındalığın artmasına olumsuz etki yapacaktır.

Bir diğer önemli nokta da ana-akım medyanın ticari yapısının iklim değışikliğı alanında kamusal fayda içeren bilgilendirici ve eğitici habercilik tarzı ile çelişebilmesidir. Ana-akım medya büyük bir reklam geliri ve ticari kazanç öngörmediğı iklim değışikliğı konusuna, BBC ve The Guardian gibi bazı iyi örnekler haricinde, aşırı doğa olaylarının sansasyonel bir şekilde haberleştirilmesi dışında sınırlı yer ayırmaktadır. Çevre ve iklim ile ilgili konular ana-akım medyada yer aldığında da haber temsilleri politik kutuplaşma ortamından etkilenecek çözümsüzlüğü teşvik edebilmektedir (Chinn ve ark., 2020) Diğer taraftan fosil yakıt ve enerji şirketleriyle reklam iş birlikleri olan büyük medya kuruluşlarının iklim değışikliğı konusunda yanlış haber yaptıkları ya da konunun önemini yeterince aktarmadıkları yönünde de literatürde eleştiriler bulunmaktadır (Beattie, 2020; Brulle ve ark., 2020). Görüldüğü üzere iklim haberciliğı literatürü bilim iletişimi ekseninin yanı sıra medya sahipliğı, kutuplaşma ve ana-akım medyadaki uzmanlaşma sorunları üzerinden de tartışılmaktadır.

Türkiye’de İklim Haberciliğı Literatürü

Türkiye’de iklim haberciliğı ile ilgili çalışmalar genel olarak medyada yer alan haberlerin söylemsel veya içeriksel analizine dayanmaktadır. Keneş’in (2024) 2000-2023 yılları arasında yayımlanan 49 akademik çalışmada medyadaki iklim değışikliğı söylemlerinin izini sürdüğü bibliyografik araştırmasında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Literatür genel olarak yazılı ve çevrimiçi basında iklim değışikliğinin nasıl çerçvelendiğı ve nasıl temsil edildiğı üzerinedir. Bu anlamda ağırlıklı olarak ana-akım medya kuruluşlarının, daha sınırlı olmakla birlikte de iklim odaklı alternatif ve niş medya mecraların haberleri incelemiştir. Bu incelemeler çoğunlukla metinsel ve söylemsel düzlemde gerçekleşmiştir. Kuraklık, sel ve orman yangınları gibi doğa felaketleri ile uluslararası COP toplantıları da zaman zaman örnek olay olarak kullanılmıştır.

Literatürdeki önemli çalışmalardan biri, Cengiz’in (2023) 299 kuraklık haberini içerik analiziyle inceleyerek Türkiye’de iklim haberciliğı pratiklerinin ana akım medya ile çevre odaklı niş medya arasında nasıl farklılaştığını ortaya koyduğu eseridir. Bulgular, çevre odaklı alternatif mecraların iklim krizi, insan etkisi, bağlam, risk dili ve haber niteliğı açısından iklim haberciliğı ölçütlerine daha fazla yaklaştığını göstermiştir. Ana akım gazetelerde ise kuraklık konusuna ilgi bulunmakla birlikte iklim kriziyle bağlantı kurma, insan faaliyetlerine atıf yapma ve bağlamsal/uzmanlaşmış habercilik üretme bakımından önemli eksiklikler bulunduğu görülmüştür. Paralel biçimde, Şahin’in (2020) Avustralya yangınlarına ilişkin Türkiye’deki çevrimiçi haberleri incelediğı çalışmasında da haberlerin büyük

bölümünde yangınların iklim değişikliğiyle bilimsel bağının kurulmadığı ve bilimsel kaynak kullanımının sınırlı kaldığı bulgulanmıştır. Cengiz'in (2025) bir diğer çalışmasında COP29 sürecinde Türkiye'nin çevre politikalarının hükümete yakın medya tarafından olumlu ve ekonomik kalkınma odaklı, muhalif ana akım medya tarafından ise daha eleştirel çerçevelerle sunulduğu ortaya koyulmuştur. Fide'nin (2022) çalışmasında da ana-akım medyada ulusal iklim politikalarına ilişkin haberlerde iklim değişikliğinin insan kaynaklı nedenlerine yeterince yer verilmediği, böylece politik sorumluluğunun büyük ölçüde görünmez kılındığını bulgusuna ulaşmıştır.

Budak ve Baloğlu da (2025) orman yangınlarına ilişkin haberleri içerik analiziyle inceleyerek medyanın bu konuyu çoğunlukla olay anında ve "sıcak haber" mantığıyla ele aldığını göstermiştir. Risk azaltma ve çözüm önerilerini ön plana taşıma gibi çevre/bilim haberciliğinin gerektirdiği unsurlara ise sınırlı biçimde yer verildiği ortaya konulmuştur. Buraya kadar görüldüğü üzere literatürdeki çalışmalar ağırlıklı olarak iklim ve afet konulu haberlerin içeriksel ve söylemsel analizine dayanmaktadır. Genel olarak bakıldığında literatür bulguları, yapılan iklim haberlerinde olayın ekonomik ve politik boyutunun yeterince işlenmediğini ortaya çıkarmaktadır. Özellikle ana-akım medyada sıkça görülen bu yüzeysel habercilik tarzının iklim konusundaki toplumsal farkındalığın artırılması bağlamında sorunlu olduğu dile getirilmektedir (Keneş, 2024).

İklim haberlerine eşlik eden görselleri inceleyen çalışmalar ise daha sınırlıdır. Bu anlamda Yaşa'nın (2025) çevrimiçi medyadaki buzulların erimesi, kuraklık, sel ve orman yangını gibi farklı konulardaki haberleri incelediği eseri öne çıkmaktadır. Bu çalışmada haberlerde kullanılan fotoğrafların genelde yıkım ve çaresizlik gibi olumsuz duygulanımlara yol açan göstergelere sahip olduğu görülmüştür. Öneri olarak ise bu çaresizlik kompozisyonu yerine içerik ve fotoğraflarda farkındalık, umut ve çözüm odaklı bir yaklaşım benimsenmesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır. Turğal ve Küçükeroğlu'nun (2023) çalışmalarında ise iklim haberciliğinde yapay zekâ destekli sembolik fotoğrafların aşırı derecede kullanımının iklimin olumsuz etkilerini kamuoyu nezdinde ortaya koymada yetersiz kaldığı ve dezenformasyon yayma riski taşıdığı sonucuna varılmıştır.

İklim haberciliğinde alternatif veya niş medyanın rolüne dikkat çeken bazı çalışmalar da mevcuttur. Günay ve arkadaşlarının (2018) Türkiye'de ana akım medya ile alternatif medya mecralarını iklim haberciliği bağlamında karşılaştırdıkları çalışmalarında, temel farkın alternatif medyanın iklim çözümlerine haberlerinde yer vermesi olduğu ortaya çıkmıştır. Ersoy ve İşeri'nin (2021) Türk medyasının nükleer enerji ve çevre konularındaki haberlerindeki çerçeveleri inceledikleri çalışmalarında ana-akım medyanın konuyu sınırlı, yüzeysel ve siyasal kutuplaşmaya dayalı biçimde ele aldığı ortaya koyulmuştur. Çalışmaya göre ancak alternatif medya ana akımda yeterince temsil edilmeyen görüşlere yer vererek çevresel tartışmaların çeşitlenmesine katkı sağlayabilecek potansiyele sahip gözükmektedir.

Öte yandan literatürde iklim habercilerini odağına alan, derinlemesine görüşmelere ve alan araştırmasına dayanan sınırlı da olsa bazı eserler mevcuttur. Çömlekçi'nin (2025a) Türkiye'de bağımsız ya da niş medya kuruluşlarında çalışan iklim habercileriyle yaptığı alan araştırmasında, bu alanda çalışan gazetecilerin pratiklerinin halka doğru bilimsel bilgilerin aktarılması, çözümlere dikkat çekilmesi ve savunuculuk çerçevesinde şekillendiği ortaya çıkmıştır. Brüggemann ve arkadaşlarının (2022) "dönüştürücü gazetecilik" (transformative journalism) kavramıyla paralel şekilde, iklim değişikliğinin politik ve ekonomik arka planına dikkat çekerek toplumsal değişim yaratma arzusu görülmektedir. Ancak Türkiye örneğinde iklim haberciliğinin gelişiminin politik engeller, alternatif medyanın içinde bulunduğu ekonomik sorunlar ve genel kamuoyu ilgisizliği nedeniyle sekteye uğradığı görülmektedir. Bu gibi sebeplerle ana-akım medyada iklim alanında uzman haber masaları oluşamamakta, ancak bağımsız ve niş bazı mecralar finansal sorunlarla boğuşarak kendilerine bu misyonu yüklemektedir.

İklim iletişimi çerçevesinde gazetecilerin ve haber doğrulama kuruluşu çalışanlarının profesyonel rollerinin incelendiği bir diğer çalışmada ise, Türkiye'de bu iki aktör grubunun farklı fakat birbiriyle kesişen işlevler üstlendiği ortaya konulmuştur (Çömlekçi, 2025b). Haber doğrulama kuruluşları açık kaynaklardan yararlanarak iklim değişikliğine ilişkin iddiaları inceleme, bilimsel bilgiyi derleme ve yanlış bilgileri çürütme görevlerine ağırlık verirken, bağımsız gazeteciler saha deneyimleri, araştırmacı gazetecilik becerileri ve bilim insanları ile sivil toplum aktörlerini bir araya getiren sosyal bağlantılarıyla bu sürece katkı sunmaktadır. Her iki aktör grubu da kendilerini kamuoyunu bilgilendiren ve iklim okuryazarlığını geliştiren aracı aktörler olarak konumlandırmaktadır. Bu anlamda haber doğrulama kuruluşlarının da salt teyit mekanizmaları işletmenin yanı sıra bazı gazetecilik rollerini devralarak iklim değişikliği gibi bilimsel bir konuda halkı bilgilendirme misyonu üstlendikleri görülmektedir (Çömlekçi, 2022). Görüldüğü üzere Türkiye'de iklim haberciliği çok sınırlı sayıda profesyonel tarafından imkanlar ölçüsünde icra edilmektedir. Özellikle ana akım medyada iklim konusunda uzmanlaşmış yeterince gazetecinin bulunmaması haber kalitesini olumsuz biçimde etkilemektedir (Keneş, 2024).

Sonuç ve Öneriler

Mevcut çalışma çevre haberciliğinden iklim haberciliğine uzanan dönüşümü tarihsel ve kavramsal bir çerçevede ele alarak uluslararası literatür ile Türkiye'deki çalışmaların temel yönelimlerini değerlendirmiştir. Kavramsal açıdan bakıldığında iklim haberciliğinin çevresel tahribatları görünür kılan bir gazetecilik pratiğinin ötesine geçtiği görülmektedir. İklim haberciliği bilimsel bilgiyi kamusal dile tercüme eden, iklim politikalarını eleştirel bir perspektifle takip eden, ekonomik ve siyasal sorumluluk ilişkilerini sorgulayan ve toplumsal dönüşüm seçeneklerini tartışmaya açan özgün bir uzmanlık alanına dönüşmektedir.

Bu açıdan özellikle bağımsız medyada çözüm gazeteciliği, hak haberciliği ve savunuculuk ile yakın ilişki içindedir. İklim değişikliğinin enerji, ekonomi, tarım, sağlık, kentleşme, göç ve toplumsal eşitsizlikler gibi çok sayıda alanla kesişmesi daha kapsamlı ve disiplinler arası bir gazetecilik yaklaşımını gerekli kılmaktadır. Bu çok disiplinli yapı nedeniyle iklim haberciliği hem profesyonel bir alan olarak hem de akademik literatür olarak henüz gelişim aşamasındadır.

Türkiye’de iklim haberciliğine ilişkin literatür uluslararası araştırmalarda gözlemlenen genel eğilimlerle önemli ölçüde örtüşmektedir. Türkiye’deki çalışmaların büyük bölümü yazılı ve çevrim içi basında yayımlanan haberlerin içerik ve söylem analizlerine dayanmaktadır. Bu anlamda iklim haberlerinde kullanılan görsellerin anlam ve temsillerine odaklanan çalışmalar sınırlıdır. Genel olarak, kuraklık, orman yangınları, sel felaketleri ve uluslararası iklim zirveleri gibi belirli olayların medyada nasıl çerçevelendiği incelenmiştir. Bu araştırmalar ana akım medyada iklim değişikliğinin nedenleri, insan faaliyetlerinin rolü ve çözüm yolları hakkında yeterli bağlam sunulmadığını; haberlerin çoğunlukla olay anına, felaket görüntülerine veya siyasal tartışmalara indirgendiğini göstermektedir. Alternatif ve niş medya kuruluşları ise iklim değişikliği ile gündelik yaşam arasındaki bağlantıları daha görünür hale getirmekte, uzman görüşlerine daha fazla yer vermekte ve çözüm odaklı habercilik pratiklerini geliştirmeye daha yatkın bir görünüm sergilemektedir.

Bununla birlikte Türkiye’de iklim haberciliğinin üretim koşullarını, gazetecilerin mesleki deneyimlerini ve haber merkezlerindeki karar alma süreçlerini ele alan çalışmalar halen sınırlı sayıdadır. Son dönemde gerçekleştirilen görüşmelere dayalı araştırmalar, ana akım medyada uzmanlaşmış iklim masalarının bulunmaması nedeniyle bu alandaki haberciliğin önemli ölçüde bağımsız gazeteciler, niş medya platformları ve haber doğrulama kuruluşları tarafından sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır. Ancak politik kutuplaşma iklimi, ekonomik kırılganlıklar, proje temelli finansman modelleri ve kamuoyunun sınırlı ilgisi bu girişimlerin sürdürülebilirliğini zorlaştırmaktadır.

Gelecekte yapılacak araştırmaların yalnızca medya içeriklerine değil, bu içeriklerin hangi kurumsal, ekonomik ve siyasal koşullarda üretildiğine de odaklanması gerekmektedir. Gazeteciler, editörler, haber doğrulama kuruluşları, bilim insanları ve sivil toplum temsilcileriyle yapılacak derinlemesine görüşmeler, iklim haberlerinin neden bazı dönemlerde görünür hale geldiğini, hangi konuların haber gündeminin dışında kaldığını ve uzmanlaşmanın önündeki engelleri daha iyi anlamaya katkı sağlayacaktır. Ayrıca iklim dezenformasyonunun sosyal medya platformlarında nasıl yayıldığı, algoritmik görünürlük mekanizmalarının hangi söylemleri öne çıkardığı ve yapay zekâ destekli içeriklerin iklim haberciliğinin güvenilirliği üzerindeki etkileri yeni araştırma alanları olarak önem kazanmaktadır. Türkiye örneğinin farklı ülkelerle karşılaştırılması da politik kutuplaşma, med-

ya sahipliği ve basın özgürlüğü gibi değişkenlerin iklim haberciliği üzerindeki etkilerini daha açık biçimde ortaya koyabilir.

Uygulama düzeyinde ise medya kuruluşlarının iklim haberciliğini yalnızca afet dönemlerinde gündeme gelen tali bir konu olarak değil, sürekli takip edilmesi gereken bir uzmanlık alanı olarak değerlendirmesi gerekmektedir. Haber merkezlerinde iklim masalarının kurulması, gazetecilere iklim bilimi, veri gazeteciliği ve görselleştirme teknikleri hakkında düzenli eğitimler verilmesi ve yerel gazeteciler ile bilim insanları arasında kalıcı iş birliğinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Bunun yanında haberlerde çözüm yollarına, uyum politikalarına, iklim adaletine ve farklı toplumsal grupların deneyimlerine de yer verilmesi elzemdir. Bilimsel doğruluk, araştırmacı gazetecilik, güçlü hikâye anlatımı ve kamusal sorumluluk ilkelerinin birlikte benimsenmesi, iklim haberciliğinin Türkiye’de daha nitelikli ve sürdürülebilir bir alan olarak gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Finansman Beyanı	Bu araştırma; kamu, ticari veya kâr amacı gütmeyen sektörlerdeki fon kuruluşlarından herhangi bir özel hibe almamıştır.
Çıkar Çatışması Beyanı	Yazar; bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayımlanmasıyla ilgili olarak herhangi bir muhtemel çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.
Yazar Katkıları	Bu makale tek yazarlıdır. Kavramlaştırma, metodoloji, araştırma, yazım ve düzenleme süreçlerinin tamamı yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.
Etik Kurul Onayı	Bu çalışma, birincil veri toplama (anket, görüşme, deney vb.) içermediğinden etik kurul onayı gerektirmemektedir.
Yapay Zekâ Kullanım Beyanı	Bu makalenin hazırlanmasında yapay zekâ destekli araçlar kullanılmamıştır.
Funding Statement	This research did not receive any specific grant from funding organizations in the public, commercial, or not-for-profit sectors.
Declaration of Interests	The author declares that there is no conflict of interest regarding the research, authorship, and/or publication of this article.
Author Contributions	This is a single-authored article. Conceptualization, methodology, investigation, writing, and editing were all carried out by the author.
Ethics Approval	This study did not involve primary data collection (surveys, interviews, experiments, etc.) and therefore did not require ethics committee approval.
Artificial Intelligence Usage Statement	No artificial intelligence-assisted tools were used in the preparation of this article.

Kaynakça / References

- Appelgren, E., & Jönsson, A. M. (2021). Engaging citizens for climate change—challenges for journalism. *Digital Journalism*, 9(6), 755–772. <https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1827965>
- Beattie, G. (2020). Advertising and media capture: The case of climate change. *Journal of Public Economics*, 188, 104219. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104219>
- Besel, R. D. (2013). Accommodating climate change science: James Hansen and the rhetorical/political emergence of global warming. *Science in Context*, 26(1), 137–152. https://digitalcommons.calpoly.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1014&context=comm_fac

- Boykoff, M. T., & Boykoff, J. M. (2004). Balance as bias: Global warming and the US prestige press. *Global Environmental Change*, 14(2), 125–136. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2003.10.001>
- Brulle, R. J., Aronczyk, M., & Carmichael, J. (2020). Corporate promotion and climate change: An analysis of key variables affecting advertising spending by major oil corporations, 1986–2015. *Climatic Change*, 159(1), 87–101. <https://doi.org/10.1007/s10584-019-02582-8>
- Brüggemann, M., & Engesser, S. (2017). Beyond false balance: How interpretive journalism shapes media coverage of climate change. *Global Environmental Change*, 42, 58–67. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2016.11.004>
- Brüggemann, M., Frech, J., & Schäfer, T. (2022). Transformative journalism: How the global ecological crisis is transforming journalism. In A. Hansen & R. Cox (Eds.), *The Routledge handbook of environment and communication* (pp. 221–236). Routledge.
- Budak, E., & Baloğlu, E. (2025). Medya çevre afetlerini nasıl işliyor: Orman yangınları üzerine bir inceleme. *Kronotop İletişim Dergisi*, 2(1), 1–22.
- Cengiz, Ö. (2023). Türkiye’de iklim haberciliği: Kuraklık haberleri üzerine bir içerik analizi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 62, 113–132. <https://doi.org/10.47998/ikad.1252254>
- Cengiz, Ö. (2025). How did the media frame Cop29? Turkish mainstream media & foreign press in Turkish. *The Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 15(2), 476–490. <https://doi.org/10.7456/tojdac.1614990>
- Chinn, S., Hart, P. S., & Soroka, S. (2020). Politicization and polarization in climate change news content, 1985–2017. *Science Communication*, 42(1), 112–129. <https://doi.org/10.1177/1075547019900290>
- Corbett, J. B. (2012). *Communicating nature: How we create and understand environmental messages*. Princeton University Press.
- Çömlekçi, M. F. (2022). Why do fact-checking organizations go beyond fact-checking? A leap toward media and information literacy education. *International Journal of Communication*, 16, 4563–4583.
- Çömlekçi, M. F. (2025a). Covering environment and climate change in Turkey: Transformative journalism face competitive authoritarianism. *Journalism*, 25(2), 481–499. <https://doi.org/10.1177/14648849231155353>
- Çömlekçi, M. F. (2025b). Climate change communication in the post-normal era: The intersecting roles of independent journalists and fact-checkers. *Journalism Practice*, 1–22. <https://doi.org/10.1080/17512786.2025.2551987>
- Ejaz, W., & Najam, A. (2023). The Global South and climate coverage: From news taker to news maker. *Social Media+ Society*, 9(2), 1–5. <https://doi.org/10.1177/20563051231177904>
- Ersoy, M., & İşeri, E. (2021). Framing environmental debates over nuclear energy in Turkey’s polarized media system. *Turkish Studies*, 22(3), 410–436. <https://doi.org/10.1080/14683849.2020.1746908>
- Fahy, D., & Nisbet, M. C. (2011). The science journalist online: Shifting roles and emerging practices. *Journalism*, 12(7), 778–793. <https://doi.org/10.1177/1464884911412697>
- Fide, E. B. (2022). Turkish press climate crisis coverage (2018–2019): Elements of disconnect in discourses and the representation of solutions. *New Perspectives on Turkey*, 67, 32–56. <https://doi.org/10.1017/npt.2022.8>
- Guenther, L., Jörges, S., Mahl, D., & Brüggemann, M. (2024). Framing as a bridging concept for climate change communication: A systematic review based on 25 years of literature. *Communication Research*, 51(4), 367–391. <https://doi.org/10.1177/00936502221137165>
- Günay, D., İşeri, E., & Ersoy, M. (2018). Alternative media and the securitization of climate change in Turkey. *Alternatives*, 43(2), 96–114. <https://doi.org/10.1177/0304375418820384>
- Hansen, A. (2020). Sources, strategic communication, and environmental journalism. In D. Sachsman & J. Valenti (Eds.), *Routledge handbook of environmental journalism* (pp. 38–51). Routledge.
- Hayes, S., & O’Neill, S. (2025). Transformative journalism and the seductive power of imagery in digital climate niche journalism. *Journalism*. (Advance online publication). <https://doi.org/10.1177/14648849251372742>
- Joseph, S. (2024). Silent spring: The rise of the environmental movement. In P. Calvi (Ed.), *The literary journalist as a naturalist* (pp. 111–133). Palgrave MacMillan.
- Kamboh, S. A., & İtfeaq, M. (2023). Advocacy journalism and climate justice in a Global Southern country. *Local Environment*, 28(4), 412–432. <https://doi.org/10.1080/13549839.2022.2155937>
- Keneş, H. Ç. (2024). İklim krizinin medyada ele alınışı: Akademik eğilimlerin ve çalışmaların bibliyografik analizi. *Kültür ve İletişim*, 27(54), 221–257. <https://doi.org/10.18691/kulturveiletisim.1522634>

- Mocatta, M. G. (2015). *Environmental journalism*. University of Tasmania. <https://hdl.handle.net/102.100.100/538606>
- Mocatta, M. G., Saville, S., Payne, N., Lai, J., Jansson, L., & Hess, K. (2024). *Covering the planet: Assessing the state of climate and environmental journalism globally* (Report). https://figshare.utas.edu.au/articles/report/Covering_the_Planet_Assessing_the_state_of_climate_and_environmental_journalism_globally/25997494
- Neuzil, M. (2020). The development of environmental journalism in the Western world. In Sachsman, D. B. & Valenti, J. M. (Eds.), *Routledge handbook of environmental journalism* (pp. 19–37). Routledge.
- Newman, N., Fletcher, R., Eddy, K., Robertson, C.T., & Kleis Nielsen, R. (2023). *Reuters institute digital news report 2023*. Reuters Institute. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2023-06/Digital_News_Report_2023.pdf
- Nisbet, M. C. (2009). Communicating climate change: Why frames matter for public engagement. *Environment: Science and policy for sustainable development*, 51(2), 12–23. <https://doi.org/10.3200/ENVT.51.2.12-23>
- Porritt, J. (2018). Climate change is real. We must not offer credibility to those who deny it. *The Guardian*. August, 26. <https://www.theguardian.com/environment/2018/aug/26/climate-change-is-real-we-must-not-offer-credibility-to-those-who-deny-it>
- Robbins, D. (2024). A history of digital environmental journalism at the BBC and the Guardian. *Journalism*, 25(5), 1130–1147. <https://doi.org/10.1177/14648849231179785>
- Schäfer, M. S., & Painter, J. (2021). Climate journalism in a changing media ecosystem: Assessing the production of climate change-related news around the world. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 12(1), e675. <https://doi.org/10.1002/wcc.675>
- Shabecoff, P. (1988). Global warming has begun, expert tells senate. *New York Times*, 24(A1). <https://www.nytimes.com/1988/06/24/us/global-warming-has-begun-expert-tells-senate.html>
- Şahin, M. (2020). İklim değişikliği ve bilim gazeteciliği: Avustralya yangınları haberlerinde bilim izi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(2), 1011–1030. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.726578>
- Thier, K., & Lin, T. (2022). How solutions journalism shapes support for collective climate change adaptation. *Environmental Communication*, 16(8), 1027–1045. <https://doi.org/10.1080/17524032.2022.2143842>
- Turğal, L., & Küçükdoğan, B. B. (2023). Bir dezenformasyon aracı olarak yapay zekâ: Bing arama motoru örneğinde iklim değişikliği konulu haber fotoğraflarının incelenmesi. *İletişim ve Diplomasi*, 11, 57–82. <https://doi.org/10.54722/iletisimvediplomasi.1376404>
- Waisbord, S. (2009). Advocacy journalism in a global context. In K. Wahl-Jorgensen & T. Hanitzsch (Eds.), *The handbook of journalism studies* (pp. 371–385). Routledge.
- Wetts, R., Morris, H. E., Boykoff, M., McNally, B., Painter, J., Sanford, M., ... & Tschötschel, R. (2025). Climate media amidst technopolitical change: Challenges, transformations, and new directions for research. *Climatic Change*, 178(6), 115. <https://doi.org/10.1007/s10584-025-03936-1>
- Willig, I., Blach-Ørsten, M., & Burkal, R. (2022). What is 'good' climate journalism? Public perceptions of climate journalism in Denmark. *Journalism Practice*, 16(2-3), 520–539. <https://doi.org/10.1080/17512786.2021.2016069>
- Yaşa, H. (2025). Küresel bir sorun olarak iklim değişikliği: Haber içerikleri ve fotoğrafları üzerine karma bir analiz. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(4), 1785–1815. <https://doi.org/10.21547/jss.1660711>
- Yeles Karaman, S. (2026). A bibliometric analysis of climate journalism research in English-language publications. *Journalism Practice*, 1–22. <https://doi.org/10.1080/17512786.2026.2662636>